2025/1134

4.6.2025 г.

РЕШЕНИЕ (Евратом) 2025/1134 НА СЪВЕТА

от 22 май 2025 година

за приемане на допълнителната изследователска програма за реактора с висока плътност на неутронния поток в Петен за периода 2024—2027 година, която Съвместният изследователски център ще изпълнява за Европейската общност за атомна енергия

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член 7 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след консултация с Научния и технически комитет,

като има предвид, че:

(1) Реакторът с висока плътност на неутронния поток (High Flux Reactor — „HFR“) в Петен е важен ресурс, с който Общността разполага за изследвания в областите на материалознанието, изпитването на материали, ядрената медицина и безопасността на ядрените реактори в сферата на ядрената енергетика.

(2) Експлоатацията на HFR беше подпомагана от поредица допълнителни изследователски програми. Последната допълнителна изследователска програма, която беше създадена с Решение (Евратом) 2020/960 на Съвета ([1]) за период от четири години, изтече на 31 декември 2023 г.

(3) Като се има предвид трайното значение на HFR, който продължава да е незаменима инфраструктура за изследванията на Общността в областите на подобряването на безопасността на ядрените реактори, здравеопазването (включително разработването на медицински изотопи за медицински изследвания), ядрения синтез, фундаменталните изследвания, обучението и управлението на отпадъците, включително възможността за изучаване на поведението на ядрените горива по отношение на безопасността на реакторните системи, представляващи интерес за Европа, HFR следва да продължи да бъде подпомаган чрез допълнителна изследователска програма до края на 2027 г.

(4) Поради специалния си интерес към способността на HFR за облъчване *Nuclear Research and consultancy Group V.O.F.* (NRG) и *Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives* (CEA), в качеството си на изпълнители съответно за Нидерландия и Франция, се споразумяха да финансират цялата допълнителна изследователска програма за HFR за периода 2024—2027 г. чрез вноски в общия бюджет на Съюза под формата на външни целеви приходи.

(5) С тези вноски следва да се финансира експлоатацията на HFR, за да се подпомагат изследователска програма и редовната експлоатация и поддръжка на HFR. В случай че операторът NRG отправи официално уведомление за окончателно спиране до нидерландския национален регулаторен орган, преди обявяването на консервацията в безопасно състояние, плащанията, които остава да бъдат извършени, както и поканите от страна на Комисията за внасяне на средства, следва да се преустановят.

(6) В интерес на приемствеността между допълнителните изследователски програми и на гладкото функциониране на допълнителната изследователска програма за HFR за периода 2024—2027 г., настоящото решение следва да се прилага с обратна сила от 1 януари 2024 г.

(7) Управителният съвет на Съвместния изследователски център представи предварителното си становище ([2]) съгласно член 4, параграф 2 от Решение 96/282/Евратом на Комисията ([3]),

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

([1]) Решение (Евратом) 2020/960 на Съвета от 29 юни 2020 г. за приемане на допълнителната изследователска програма за реактора с висока плътност на неутронния поток в Петен за периода 2020—2023 година за изпълнение от Съвместния изследователски център за Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 211, 3.7.2020 г., стр. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/960/oj).

([2]) Становище от 7 ноември 2024 г.

([3]) Решение 96/282/Евратом на Комисията от 10 април 1996 г. относно реорганизацията на Съвместния изследователски център (ОВ L 107, 30.4.1996 г., стр. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj).

Член 1

Допълнителната изследователска програма за експлоатация на реактора с висока плътност на неутронния поток в Петен („програмата“), чиито цели са определени в приложение I, се приема за период от четири години, считано от 1 януари 2024 г.

Член 2

Разходите по изпълнението на програмата, размерът на които се оценява на 26 815 000 EUR, се финансират изцяло чрез вноски от Нидерландия и Франция съответно от *Nuclear Research and consultancy Group V.O.F* (NRG) и *Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives* (CEA). Разпределението на тази сума е посочено в приложение II. Тези вноски се считат за външен целеви приход в съответствие с член 21, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета ([4]).

Член 3

1. За управлението на програмата отговаря Комисията. За тази цел тя използва услугите на Съвместния изследователски център.

2. Комисията информира управителния съвет на Съвместния изследователски център за изпълнението на програмата.

Член 4

В случай че NRG отправи официално уведомление за окончателно спиране на High Flux Reactor до нидерландския национален регулаторен орган преди обявяването на консервацията в безопасно състояние, задълженията на Нидерландия и Франция, съответно чрез NRG и CEA, да правят по-нататъшни вноски, както и поканите от страна на Комисията за внасяне на средства съгласно настоящото решение, се преустановяват.

Член 5

След завършването на програмата Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета окончателен доклад за изпълнението на настоящото решение.

Член 6

Настоящото решение влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2024 г.

Член 7

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 22 май 2025 година.

За Съвета

Председател

M. BARANOWSKI

([4]) Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

ПРИЛОЖЕНИЕ I

НАУЧНИ И ТЕХНИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Главните цели на програмата са:

1) да осигури безопасната и надеждна експлоатация на HFR, за да се гарантира наличието на неутронния поток за експериментални цели;

2) да позволи ефикасно използване на HFR от изследователските институти в широк спектър от дисциплини: подобряването на безопасността на ядрените реактори, здравеопазването (включително разработването на медицински изотопи), ядрения синтез, фундаменталните изследвания и обучение, както и управлението на отпадъците (включително възможността за проучване на въпроси по безопасността на ядрените горива за реактори, които представляват интерес за Европа).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ВНОСКИТЕ

Вноските за програмата се осигуряват от Нидерландия и Франция.

Тези вноски се разпределят по следния начин:

Нидерландия: 26 215 000 EUR,

Франция: 600 000 EUR,

Общо: 26 815 000 EUR.

Вноските се правят в общия бюджет на Съюза и са предназначени за програмата. Част от вноските по програмата могат също така да покрият разходи за експлоатацията на HFR, направени през 2024 г. в съответствие с работната програма, която трябва да бъде договорена между държавите вносителки и Комисията.

Тези вноски са окончателни и не подлежат на преразглеждане в зависимост от промени в разходите по експлоатацията, поддръжката и извеждането от експлоатация.